Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 107 (857) ♦ Четвер, 9 червня 1994 року ♦ Ціна договірна

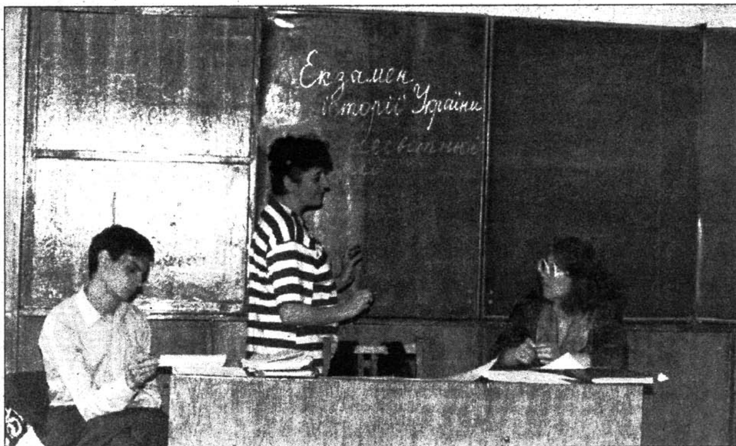
ЛІТО. ІСПИТИ

Раннє літо, більше схоже на ранню весну. Селянин у перервах між дощами зранку із сапою на городі. Люди, які вгадують у собі хист першої особи в державі, готуються до президентських виборів. Місцеві політики — до місцевих виборів. А випускники складають іспити. Невідворотність цього першого у житті випробування не схиляє до гумористичного погляду на речі. Навряд чи в 21060 школах, 95 гімназіях і 105 ліцеях України ви налічите сьогодні більше десяти усміхнених облич (екзаменатори не беруться до уваги). Що й зафіксував об'єктив нашого фотокореспондента. Ну що тут скажеш? Усім, хто того вартий, — удачі!

На знімках: випускні екзамени в Київській середній школі № 125 — учениця 11-А Василина Большак; іспит з історії України.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Робоча група відбула до Криму

У відповідності з підсумковим документом від 3 червня 1994 року, підписаним делегаціями Верховної Ради України і Верховної Ради Республіки Крим, вчора для усунення неузгодженостей між законодавством України і Республіки Крим до Сімферополя відбула робоча група Верховної Ради України. У складі робочої групи, яку очолює голова Комісії з питань правової політики і судово-правової реформи Володимир Стретович, — народні депутати, юристи, а також експерти.

Прес-центр Верховної Ради України.

Передплата-94

Тільки передплатники «Голосу України» можуть бути впевнені у завтрашньому дні

Страхова компанія «Саламандра» завжди з вами!

Якщо Ви ще вагаєтеся, яку газету вам передплатити, то, можливо, ці аргументи допоможуть знайти сьогодні, в останній день передплати, правильне рішення.

Кожен із Вас, хто передплатить «Голос України» на півроку, одержить не лише газету, яку читають всі, від Президента до пенсіонера, не тільки шанс виграти прекрасний приз, але й надійну гарантію від усіляких життєвих знегод. Нагадуємо, що й цього передплатного півріччя з нами і з вами, як завжди, одна із найбільших страхових компаній України — страхове акціонерне товариство «Саламандра».

САТ «Саламандра» бере під захист усіх наших «серйозних» передплатників і повідомляє, що кожен із них у разі нещасного випадку в побуті чи на виробництві отримає страхове відшкодування в сумі до 30 мінімальних заробітних плат.

Адреса штаб-квартири САТ «Саламандра»: Харків - 310003, площа Радянської України, 1, Палац праці, 7-й під'їзд. Тел. (0572) 21-19-38. Філіали «Саламандри» діють в усіх обласних центрах України, майже в 50 великих містах.

До речі

Чернігівська «Просвіта», яка активно агітує у своїй газеті просвітян передплачувати «Голос України», виділила учасникам передплатної лотереї 30 бібліотечок просвітницької літератури, виданої на її кошти. У комплект входитимуть книги «Загибель Батурина 2 листопада 1708 року», «Бунт землі (Селянські повстання та протести в 30—40-х роках XX століття на Чернігівщині)», збірник «Україна і Росія».

♦

Як ми вже повідомляли, на час передплатної кампанії редакція підготувала для своїх читачів сюрприз. Хто передплатить «ГУ» на II півріччя, автоматично стає учасником розіграшу лотереї. Для цього треба лише надіслати до редакції до 15 червня ц.р. копію квитанції про передплату «ГУ» з позначкою на конверті «Лотерея «ГУ-94» й чітко написаними зворотною адресою, прізвищем, ім'ям та по батькові.

Що розігруватиметься?

Трикамерний холодильник «Норд»;
два грошові призи по 5 млн крб.;
чотири грошові призи по 3 млн крб.;
універсальний деревообробний верстат вартістю 23 млн крб.;
10 радіоприймачів «ОДН»;
10 компресорів для побутових холодильників;
комплекти алюмінієвого посуду;
10 фляг на молочні продукти;
електроточила «Темп»;
водяні насоси «Ворскла»;
товари для спорту, рибальства, туризму;
набір кухонних меблів «Весна» (9 млн крб.);
гараж металевий розбірний (9 млн крб.);
антена дециметрова з підсилювачем;
набір посуду «Дорожній»;
фільмоскоп;
чобітки жіночі;
путівки в турбази «Форель» та «Латориця»;
дачний меблевий набір з лози;
меблевий набір для кімнати;
норкова шапка;
санаторна путівка;
10 велосипедів ХВЗ;
електровентилятори, електрокаміни, електросвітильники;
котли для обігрівання житла;
80 електропрасок;
килим;
3 газові плити;
шампанське;
набори посуду;
100 книг В.Бебика «Як стати популярним, перемогти і утриматися на політичному олімпі».
І нарешті:
Універсальний трактор для фермерського господарства Т-25 ФМ (90 млн крб.).

Друзі! Продовжена передплата на газету «Голос України» на II півріччя! В обласних центрах — по 9 червня. Передплатна ціна на 6 місяців — 108 тис. крб. Індекс українського видання — 60955, російського — 60997.

Продиктовано в номер

Головнокомандувач оголосив збір

Під керівництвом Верховного Головнокомандуючого Збройними Силами Президента України Леоніда Кравчука відбувся дводенний оперативний збір з керівним складом структур виконавчої влади України. Головним його завданням було поглиблення знань представників державної адміністрації у питаннях військового будівництва, зміцнення обороноздатності країни. Як повідомила прес-служба Міністерства оборони, у своїй доповіді Президент України зазначив, що кожен з керівників повинен знайти і чітко усвідомлювати своє місце і роль у системі державної безпеки. Збройні Сили України, державний апарат повинні бути у постійній готовності до захисту України, її суверенітету та територіальної цілісності — це веління часу.

Одночасно Леонід Кравчук підкреслив, що політичні пристрасті, які сьогодні вирують в Україні, повинні залишатися поза армією, головне завдання якої — підтримувати обороноздатність держави і недоторканність її кордонів.

Особливу увагу присутніх Президент України звернув на необхідність докласти всіх зусиль, аби підвищити авторитет військової служби, розробити пакет законодавчих актів, які прискорять перехід армії на контрактову основу.

З доповіддю про концепцію будівництва та розвитку Збройних Сил України на період до 2010 року виступив міністр оборони генерал армії України Віталій Радецький.

Другого дня збору його учасники побували у навчальному військовому центрі «Десна», де оглянули нові зразки техніки й озброєння.

Іван Плющ у центрі України

Одноденну поїздку на Кіровоградщину здійснив кандидат у Президенти Іван Плющ. Зустрічали його голова обласної Ради Володимир Долиняк та представник Президента в області Микола Сухомлин. Найперше Іван Степанович завітав до Державної льотної академії України, колектив якої висунув його претендентом на найвищу посаду в нашій державі. Тепла зустріч, дружня розмова, десятки запитань і побажань щодо першочерговості розв'язання проблем. Потім були зустріч у Кіровоградському міськвиконкомі, прес-конференція в облдержадміністрації. Кандидат у Президенти заявив, що він дотримується центристських позицій, що прагнутиме будувати економічно міцну, незалежну державу. На посаду Президента балотується тому, що відчуває власну відповідальність як колишній Голова Верховної Ради за продовження розпочатої справи.

Увечері відбулася розмова з виборцями у прямому ефірі обласного телебачення. З Кіровоградщини Іван Плющ поїхав до Черкащини.

Бесіда у Президента України

7 червня Президент України Леонід Кравчук прийняв міністра закордонних справ Корейської Народно-Демократичної Республіки Кім Єн Нама, який перебуває в нашій країні з офіційним візитом. Відбулася бесіда, в ході якої гість був ознайомлений з політичним і економічним становищем України, з ситуацією, яка нині склалася тут.

Президент наголосив, що на сьогодні абсолютна більшість країн світу визнали Україну як незалежну державу. Ми реформуємо свою економіку і своє суспільство, захищаючи права людини, послідовно дотримуючись цих прав, сказав він. Ми робимо важливі кроки до реального без'ядерного статусу нашої держави. Щодо внутрішнього становища в країні, то Президент назвав його стабільним. Разом з тим він підкреслив, що політична боротьба є, але гострого політичного протистояння немає.

В ході зустрічі, більша частина якої проходила без представників преси, сторони торкнулися різних аспектів співробітництва між Україною та КНДР.

Ще один крок до співробітництва

Міністр закордонних справ Корейської Народно-Демократичної Республіки Кім Єн Нам 7 червня мав зустріч з першим заступником Голови Верховної Ради України Олександром Ткаченком. У ході бесіди міністр був ознайомлений з організаційною структурою новообраного парламенту України. Було підкреслено, що вищий законодавчий орган нашої держави створений на багатопартійній основі. Мова йшла і про роль Верховної Ради у розбудові молодої Української держави.

Кім Єн Нам розповів про процеси, які відбуваються нині в КНДР. Він наголосив, що Корейська Народно-Демократична Республіка прагне розвивати з Україною всебічне співробітництво, і висловив задоволення, що в ході нинішнього візиту планується підписання нових документів з цього приводу.

Міністр висловив впевненість, що цей візит в Україну стане важливим вкладом у подальший розвиток співробітництва між двома державами.

У бесіді взяли участь голова Комісії Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД Борис Олійник, міністр закордонних справ України Анатолій Зленко, Надзвичайний і Повноважний Посол КНДР в Україні Чжо Сон Бом.

У комісіях Верховної Ради України

Відбулося засідання Комісії з питань правової політики і судово-правової реформи, на якому обговорено питання щодо забезпечення реалізації доручення Верховної Ради стосовно проблем Криму та організації виконавчої і місцевої влади після виборів 26 червня. На цьому засіданні сформовано робочі групи, які мають до 13 червня підготувати на розгляд сесії ряд законодавчих актів, зокрема проекти законів про місцеве самоврядування, про внесення змін та доповнень до Закону «Про Президента України», про Кабінет міністрів України.

Комісія з питань культури і духовності розглянула ряд організаційних питань, зокрема було обрано заступника голови комісії та її секретаря, затверджено склад п'яти підкомісій — з питань охорони історико-культурної спадщини, з питань творчої діяльності, мистецтва, мовної та культурно-просвітницької політики, з питань книговидання і книгорозповсюдження, у справах релігій та міжконфесійних відносин, з питань фінансового та соціального забезпечення культури. Утворено робочі групи по підготовці законів про музеї, про видавничу діяльність, про бібліотеки і бібліотечну справу та деяких інших.

Перші організаційні засідання проведено і в ряді інших комісій Верховної Ради України.

Прес-центр Верховної Ради України.

У Верховній Раді України

Інтерв'ю в кулуарах

Я поцікавилася в депутатів — представників різних партій і груп, яка їхня думка щодо виборів голів обласних, районних і місцевих Рад — обирати їх всенародно чи на сесіях?

Федір СУДНИЦИН: Вважаю, що голів обласних, районних та сільських Рад треба обирати тільки на сесіях. Якщо ми будемо обирати їх всенародно, то матимемо в кожній області свій Крим.

Броніслав РАЙКОВСЬКИЙ: Такі вибори повинні проводитися всім населенням. Всі повинні знати людину, хто має очолити Раду народних депутатів. Але при цьому треба розробити закон не тільки про вибори голови, а й про його звільнення з посади.

Роман БЕЗСМЕРТНИЙ: Трактування цього питання залежить від того, про який регіон ітиме мова. Є міцні регіони, де місцева влада міцно стоїть на ногах, вона щось робить, а є такі, де владу треба міняти негайно. Вважаю, що вибори слід проводити всенародно, але при цьому відповідно будувати й весь механізм влади. Щоб не створилися умови, за яких голова районної адміністрації перетвориться на такого собі князя...

Михайло СТЕПАНОВ: Я за те, щоб обирати голів до місцевих Рад всенародно. Це підвищить активність виборців, люди охочіше підуть голосувати, знаючи, кого саме вони будуть обирати мером свого міста чи головою сільради. Це підвищить відповідальність і самих кандидатів, бо у своїх програмах апелюватимуть до виборців, а не до складу Ради, котру побачать тільки на першій сесії. Цим я не хочу сказати, що попередня практика виборів голів була поганою, але в нових політичних умовах вона себе вичерпала.

Дещо розділилися думки депутатів і з приводу виборів Президента України.

В'ячеслав БІЛОУС: Ті, хто хоче провести вибори Президента вже цього місяця, мабуть, негативно ставляться не до самого Леоніда Макаровича, а до посади Президента взагалі. Я вважаю, що треба спочатку прийняти нову Конституцію, а вже потім приступати до виборів і Президента, і депутатів місцевого рівня. Треба створити певну законодавчу базу. Якщо ми цього не зробимо, то заміна Івана на Степана нічого не дасть. Бо не персоналії треба міняти, а законодавчу базу.

Левко ГОРОХІВСЬКИЙ: Складається враження, що фракції «Єдність», соціалістична та комуністична, мабуть, об'єднані бажанням розвалити державу або діють за чиєюсь вказівкою. Я вважаю, що крім цього вони хочуть добитися втілення в життя основного гасла своєї політики — перетворити Україну з парламентсько-президентської на парламентську республіку, а це загрожує нашому суверенітету і державності, бо Президент є їх гарантом. Вибори, призначені на 26 червня, можуть бути початком розвалу нашої держави.

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ: Місяць тому я сам був певен, що проводити вибори Президента недоцільно, а нині змінив свою думку. Відкладати вибори безглуздо: витрачено багато коштів, у людей є певний настрій, вони вже трохи зорієнтувалися. Тобто треба враховувати і думку самих людей. До речі, під час пікетування Верховної Ради я запитував людей із західних регіонів їхню думку про вибори Президента. Відповідь була однозначна: Президента треба обирати негайно.

Григорій ЛУНЬОВ: Західні регіони дотримуються правого напрямку. Але заява їхніх лідерів — це думка ще не всіх виборців. А 26 червня кожен виборець скаже своє слово...

Антон КОРОПЕНКО: Мене дивує позиція НРУ, бо я пам'ятаю, як вони наполягали не тільки на виборах Президента, а й самої Верховної Ради. Тепер вони зайняли протилежну позицію. Це нереально, щоб за два місяці відбулося таке роздвоєння. Така зміна в політиці — це прозахідна орієнтація. Тобто наполягання на тому, щоб Україна повернулася лицем тільки до західних країн.

Володимир ЄМЕЛЬЯНОВ: З цих двох запитань виникає третє: а чи здатна Верховна Рада до 26 червня внести поправки до Конституції, прийняти Закон про самоврядування, внести поправки до Закону про вибори? Якщо все це буде зроблено, то вибори повинні відбутися, якщо ж ні, то ми маємо їх відкласти на такий період, який потрібен Верховній Раді для прийняття всіх цих актів. Бо якщо без відповідної законодавчої бази і відбудуться вибори, то ми можемо погубити нашу державу взагалі...

Записала Марія ДАВИДЕНКО.

Для реалізації Указу Президента

7 червня перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко провів робочу нараду з метою опрацювання нормативно-правового механізму реалізації Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо фінансово-кредитного забезпечення формування державних продовольчих ресурсів 1994—1995 років», який прийнято за ініціативою народних депутатів.

У нараді взяли участь заступник Голови Верховної Ради України Олег Дьомін, голова Комісії Верховної Ради з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села Анатолій Даниленко, глава депутатської групи «Аграрники України» Сергій Довгань, голова правління Національного банку України Віктор Ющенко, міністр фінансів України Григорій П'ятаченко, керівники та фахівці ряду інших міністерств і відомств.

Підготовку необхідних документів буде завершено до 12 червня.

Вважають за поразку

Депутати Верховної Ради Криму піддали гострій критиці підсумковий документ, підписаний 3 червня робочими групами Верховної Ради Республіки Крим і Верховної Ради України. В цьому документі сторони констатують невідповідність Конституції Республіки Крим у редакції від 6 травня Конституції і законодавству України, яке, зокрема, визначає статус Республіки Крим як автономної складової частини України. Це твердження деякі кримські депутати розцінили як «зраду» і «поразку» робочої групи Верховної Ради Криму. На пленарному засіданні 7 червня вирішено взяти до відома інформацію про зустріч робочих груп депутатів України і Криму, обрати нову делегацію від автономної республіки, визначити її повноваження.

МУДРІСТЬ ТА МУЖНІСТЬ ВРЯТУЮТЬ ДЕРЖАВУ

Які якості повинен мати прем'єр-міністр?

Зараз Україна в небезпеці. У цей час політично розполюсовану Верховну Раду повинна з'єднати якісно нова політика. Такою політикою може бути політика національної безпеки. Ми повинні згадати, що політика національної безпеки України в її широкому розумінні почала створюватися відразу після того, як Україна стала незалежною державою. Наукові основи цієї політики охоплювали всі сфери життєдіяльності держави і суспільства. Вони були стверджені Президентом України. Розглядалися ці питання і Верховною Радою колишнього складу.

Метою створення політики національної безпеки України було досягнення діездатних політичних, організаційних та законодавчих умов становлення і розвитку особистості, суспільства та держави.

Але добре відпрацьована ідея лишилася недосягнутою, бо автори довірили її реалізацію тим виконавцям, котрі загубили головну мету. Це була прикра помилка, бо невдовзі вищеназвана мета була значно звужена.

Зараз це треба виправити. Зробити це можна і треба лише через нову Верховну Раду України за підтримки всіх конструктивних політичних сил України.

Головними завданнями політики національної безпеки України мають бути дійове сприяння проведенню безпечних і ефективних економічних реформ та реформ фінансової системи, досягнення соціальної, суспільно-політичної, гуманітарної, внутрішньої і зовнішньої політичної та економічної безпеки.

Невиправдане зволікання влади з визначенням стратегічного курсу побудови держави в усіх напрямах життєдіяльності її та суспільства породило, окрім занедбання економіки, небезпечну напруженість у суспільно-політичній, територіально-політичній та інших сферах.

У такій ситуації відбувається передвиборна президентська та місцева кампанії, довибори до Верховної Ради України. Тому виваженість лівих, правих і центру в конкретизації своїх дій та їх ставлення до глобальних і окремих питань національної безпеки України має особливе значення.

Точка зору

До таких дій належить і формування уряду України.

Уже зрозуміло, що відновлення дореформеної системи з економічної та й політичної точок зору таке ж безперспективне, як і продовження теперішнього курсу.

Але це загальний висновок. Він не означає, що партії комуністичної орієнтації відмовляться від боротьби за владу, тим більше, що вони значно скоригували свій курс.

Рух і партії некомуністичної орієнтації так чи інакше діють у напрямі радикальних державних та суспільних реформ.

Центр — у стадії політичного визначення.

Як громадськості у всьому цьому розібратися, як визначитися, зокрема, на виборах, у ставленні до проектів Конституції, у ставленні до уряду? Тим більше, що діюча влада сама ще не визначилась, куди йти, балансує десь посередині двох принципово протилежних стратегічних напрямків. Це ще більше збиває людей з пантелику, зневірює їх, посилює апатію й аполітичність.

Це дуже небезпечно. У суспільства, яке не має усвідомлених загальних орієнтирів, нема перспективи. Таке суспільство є добрим середовищем для дій авантюрних, жадібних до влади політиків, для розвитку злочинності та інших руйнівних процесів. Це ми добре бачимо на прикладі подій у Криму. Прикро, що ці події породили ми. Але треба, врешті, зрозуміти, що лише суспільство, яке володіє самосвідомістю, може безпечно розвиватись. Зараз парламент діє не дуже ефективно. Наступне велике випробування довіри людей до парламенту в цілому — це призначення прем'єр-міністра.

Люди оцінять у розв'язанні цього важливого питання мудрість і мужність. Мудрість — у нехтуванні партійних, групових і особистих інтересів та в урахуванні усіх реальних і потенційних можливостей для здійснення національних інтересів України.

Мужність — в остаточному визначенні напрямків державного і суспільного реформування.

Прем'єр-міністр має бути здоровим духовно, політично виваженим, діловим, молодим та перспективним. До нього повинна бути довіра не лише народу України, а й широких ділових та фінансових кіл світу. Будь-яка натяжка під час оцінки кандидатури небезпечна.

Виваженість політичних фракцій і груп Верховної Ради у розв'язанні всіх цих питань з позицій забезпечення національної безпеки України є вихідною точкою економічного і політичного успіху України.

Віктор БОНДАРЕНКО,
народний депутат України.
Віктор МОРОЗ,
доктор технічних наук.

Життя Рад: вибори 26 червня

ОБЕРИ МЕНЕ, ОБЕРИ МЕНЕ...

Вірте чи не вірте, а вибори мера у Дніпропетровську розпочалися багато раніше, ніж вони були оголошені офіційно. Ще наприкінці минулого року молодий та вдачливий бізнесмен Геннадій Балашов заявив, що балотуватиметься на цю посаду. Геннадій Вікторович спокусив городян перспективою «жити в красивому місті», а що ніхто інший, крім нього, начебто до пуття не знає, як цього домогтися, то які сумніви, за кого народові голосувати?

А сьогодні виборча кампанія й поготів закружляла таким несподіваним вихором та за таким нетрадиційним сценарієм, що в декотрих подих перехоплює, а в декотрих від здивування очі стають квадратні. Якщо місцеві аналітики невесело передбачали, ніби цього разу люди залишаться байдужі, бо від виборів у них подразлива оскома, то насправді сталося навпаки — тепер мало хто з дніпропетровців, здається, не стурбований, за кого віддавати свій голос на виборах міського голови.

З нічого, ясна річ, гамору не буває, але цього разу не обійшлося без збудника інтересу. У місті, по суті, вдруге народилася і до цього добре відома асоціація виборців — тепер «Вибір-94». Вона й зуміла напрочуд хвацько та винахідливо, навіть талановито, повернути справу.

Це наче звичайнісінька громадська організація, котру зібрали передусім її президент Сергій Шевченко, нині й заступник голови міськради, та В'ячеслав Біленький, генеральний директор міського фонду соціального моніторингу. Але нині до асоціації пристало стільки люду цікавого й непересічного, гартованого і в минулому, і в теперішньому боротьбою зі старим і за нове, що складеними докупи ідеями, інтелектуальним потенціалом і досвідом вона може з шансом на виграш позмагатися із будь-яким тутешнім осередком будь-якої впливової партії. Перевага очевидна, бо ж згуртувалися в чомусь різні за поглядами та переконаннями, від учорашніх «дисидентів» до сьогоднішніх банкірів, зате відомі не гучними заявами, а конкретними ділами. Висуванці асоціації балотуються як кандидати в міські депутати практично в кожному окрузі — уявляєте, що буде, коли приберуть до рук більшість місць у мерії?

Та у нас сьогодні розмова про вибори мера. Про те, як «Вибір-94» перетворив це на непересічну подію в місті, по суті, зі старту, не розкачуючись. А розпочала асоціація з того, що «запустила» анкету спробного, себто попереднього (чи хай — проміжного) опитування городян на предмет популярності кандидатів на посаду голови міської ради. І анкету не просту, а вельми «підступну»: опитуваним запропонували дати об'єктивну і вичерпну характеристику «як людині і керівникові» кожному, хто зважився домагатися стати першим у місті.

От і вималювалися портрети головних претендентів — відверті, прямі, далі нікуди. Від з'ясування, чи здатні на те, на що пнуться, до з'ясування порядності. Той же Геннадій Балашов в уявленні земляків спочатку прагне волі для приватних підприємців, однак прихильник вимогливого контролю та покарання за бездіяльність, і лише потім — сovісний. Зате інший кандидат, Микола Швець, «хоч не в першу чергу совісний, але «забагато бере відповідальності на себе», хоч і найбільш зрілий поміж інших. У Балашова, втім, своя перевага — найбільш вольовий...

І так опитання дали змогу висловитися «вголос» про кожного. І про Станіслава Федорова, незважаючи на те, що він «висока персона» — заступник глави обласної держадміністрації, і про Геннадія Грозицького, генерального директора виробничого об'єднання важких пресів... Грозицький, до речі, на думку дніпропетровців, і найбільш рішучий реформатор, і найбільш принциповий, і вміє доводити почате до кінця краще від інших кандидатів — з усіх точок зору, коротше, кандидат наче той, що треба.

Та тільки громадська думка врозбрід та разом — річ не завжди збагненна. Бо загалом за проміжним рейтинговим зондуванням у лідери вибився, однак, Геннадій Балашов. Хоч заздалегідь смакувати перемогу йому, мабуть, небезпечно: Микола Швець та Станіслав Федоров, без сумніву, погрожують і мріям, і амбіціям Геннадія Вікторовича. Та й крім громадської ще є й думка знавців менталітету й настроїв, коли й не потаємних намірів місцевого населення. От ці знавці кажуть, що Балашов молодий та ранній, відтак непередбачуваний і до кінця не розгаданий, а це лякає. Натомість і М.Швець, і С.Федоров уже встигли «показати себе на конкретній відповідальній роботі» та розкритися звичками і рисами характеру, і це в потрібний момент може «вистрілити».

Коли вже на те пішло, опитування «вивернуло» і розуміння городянами прихованих речей, які тепер стали очевидні та доступні всім. Микола Швець, скажімо, викликав захоплення, бо будучи нині лише заступником голови міськради, зважився кинути виклик першому заступникові й голові, котрі також балотуються — отже, «крутий» це чоловік, вольовий. З іншого боку, стало відомо загалові, що Станіслав Федоров лякає, і дуже, своєю вимогливістю керівників та апаратників міських служб, вважаючи їхню роботу недостатньою — отож спокою неборакам не буде. Та й дієздатність, мобільність міських властей порівняно з дієздатністю обласних в розумінні городян гірша, а Федоров — з обласної команди. Нарешті, неоднозначне судження щодо сьогоденного мера Віктора Меркушова: його обрано народним депутатом України, відтак він подав заяву, що звільниться з «попереднього місця роботи», одначе... претендує на крісло голови міськради знову. Як це розуміти, мовляв?

Та не будемо забігати наперед, не станемо гадати, хто зрештою збере найбільше голосів — і асоціація виборців обачно цим не займається. Нині важливіше, що вона змогла організувати у місті обговорення кандидатур. І названі тут, і не названі моменти з участю експертів та рядових виборців щовечора дискутуються в телепередачах «Вибір-94», рідше — в прямому радіоефірі. Городяни засипають претендентів у депутати та на посаду мера горами гострих, а часом просто дотепних запитань, «приміряють» до них міські болячки та свої надії. А навздогін — ще й рясна пошта, у якій чи не кожний лист — привід для роздумів та рішень.

А асоціація «Вибір-94» запрагла ще й уникнути боротьби на неприємному рівні вишукування кандидатами та групами їхньої підтримки компромату на суперників. Це з одного боку. З другого — зберегти у чистоті й охайності не лише честь та совість, а й від плакатів і листівок стіни та паркани, транспортні зупинки і стовпи, щоб хоч далі не забруднювати та не спотворювати рідного міста, в якому збираємося дати лад. Як задумали це здійснити? Дуже просто: асоціація виборців оголосила «всенародний» творчий конкурс на кращий шарж, анекдот, частівку, кращу усмішку, карикатуру, сценку — аж до сценарія відеокліпу чи радіоролика на невичерпну, як твердять, тему: смійтеся, мовляв, не гріх з кожного кандидата на мера.

І ці «оглядини» уже сягнули апогею, вихлюпнулися на сторінки місцевих газет. А що? Непогано, навіть знахідка. Під враженням вибухового сплеску дружнього гумору довкіл претендентів на посаду мера мене, наприклад, не полишають слова пісеньки «обери мене, обери мене...» але, коли згадую про виборців, спадають на думку слова уже більш філософської пісні — «думайте самі, вирішуйте самі...»

Не знаю, коротше кажучи, як сприймуть й оцінять зрештою діяльність дніпропетровської асоціації виборців, але мені вона подобається. Навіть не хочеться ставити крапки, а хочеться пообіцяти й надалі інформувати читачів, як розгортатимуться тут події аж до виборів. Отож — далі буде.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Претендентів — 15

На Закарпатті на крісло голови обласної Ради замахнулись аж 15 претендентів. Серед них — колишній народний депутат України Віктор Бедь, нинішні нардепи Михайло Данча, Василь Улинець та Сергій Устич, представник Президента в області Михайло Країло, мер Ужгорода Еміль Ландовський.

Серед решти претендентів — два голови районних Рад, п'ять керівників різних об'єднань та підприємств, два професори. Цікаво, що один з них, Іван Туряниця, — голова Товариства підкарпатських русинів, що набуло великого розголосу, і водночас — прем'єр так званого уряду Підкарпатської Русі.

Чия візьме?

Микола ГОРВАТ.

Кастет — як передвиборчий аргумент?

У Рівному вчинено хуліганський напад на кандидата на посаду голови міських Ради і управи від виборчого центристського блоку «Злагода» Анатолія Місяченка. Серед білого дня невідомець вдарив кандидата кастетом в обличчя і втік. Цей зухвалий замах було здійснено поруч з опорним пунктом міліції.

Виборчий блок «Злагода» оприлюднив у пресі рішучий протест і вимогу до правоохоронних органів провести термінове розслідування, виявити і покарати винних.

Ім'я ще одного кандидата на вищезгадану посаду — нинішнього голови міських Ради й управи Володимира Мороза — останніми днями також, як мовиться, на слуху. Річ у тім, що згідно з рішенням міської управи демонтоване погруддя колись встановлене радянському розвідникові Миколі Кузнецову, і перенесено до його будинку-музея.

Цю акцію рівненці сприйняли по-різному: для декотрих він, Кузнецов, — герой, для декого — терорист.

Представник Президента в Рівненській області Роман Василишин (один з трьох кандидатів на посаду голови обласної Ради) направив подання мерові міста та обласному прокуророві, зазначивши, що скульптура є пам'ятником республіканського значення, і зажадав у десятиденний строк «виправити упущення».

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівне.

А потяг рухається в невідомості

23 травня Львівська обласна Рада народних депутатів прийняла ухвалу про зупинення діяльності комісій з виборів до обласної Ради до прийняття Закону України про структуру влади та її повноваження. В ухвалі зазначено, що обласна Рада не бажає вводити виборців в оману, результатом якої може стати зневіра і повне розмиття авторитету влади, і що вона усвідомлює власну відповідальність за долю держави. 26 травня Верховна Рада України скасувала ухвалу сесії. Голова обласної Ради Микола Горинь не вважає позицію обласної Ради і власну за помилкові. У своїх коментарях, виступах та інтерв'ю він наполягає: «Мине певний час, і всі зрозуміють, якої помилки ми припустилися в даному разі, коли не зуміли перетворити таку подію у відповідну політичну акцію».

— Миколо Миколайовичу, за минулі чотири роки я не пригадую такого шквалу критики на вашу адресу. Вас підтримали лише обласні організації УРП та Селянсько-демократичної партії. Проти ухвали виступили навіть учорашні однодумці, які донедавна поділяли позицію щодо передчасності виборів. Об'єднання «Нова хвиля» припускає, що ця ухвала була персоніфікована й спрямована на те, щоб вивести з гри ваших конкурентів у передвиборчій боротьбі. Від вас, схоже, чекають каяття...

— Одразу відкидаю звинувачення, бо проблема зародилася не сьогодні. Ще в березні ми із представником Президента Степаном Давимукою звернулися до Леоніда Кравчука та Івана Плюща з проханням зустрітися і обговорити критичну ситуацію, яка склалася і яка може загостритися через те, що не прийнято конституційного закону про структуру і повноваження місцевої влади. Такі самі звернення надійшли ще з 17 областей, але залишилися поза увагою. Протягом останніх місяців політичні й громадські діячі Львівщини активно виступали проти проведення виборів у червні, щоб не виникло 25 маленьких «кримів». Адже кримська проблема не є результатом лише політичного протистояння. Кримські проблеми породжені невизначеністю наших законів, з якої скористався Мєшков. Мені відомо, що на посаду голови Донецької обласної Ради висунуто кандидатуру отамана війська Донського, а отже, матимемо ще один прецедент, породжений відсутністю чітких рамок повноважень.

Не особистими інтересами, а турботою про цілісність держави та її майбутнє керувалися депутати обласної Ради, ухваливши згадане рішення, і виявили, вважаю, громадянську зрілість. Іншого виходу не було.

Ми сподівалися, що це рішення спричинить до обговорення проблеми на законодавчому рівні, на рівні Верховної Ради і Президента, адже йдеться не про регіональну проблему. Проте Верховна Рада ухилилася від обговорення, а місцеві політичні лідери, котрі прилучилися до боротьби за мандати, за крісло голови, не побажали поступитися власними амбіційними інтересами: не припиняти ж гру, коли фігури вже розставлено на шахівці! Ситуація безпрецедентна: порушено один із головних конституційних принципів — якщо народ реалізує своє право обирати владу, він має обирати її свідомо. Нині ж потяг рухається у невідомості: кандидати на посади голів Рад навіть не знають, які повноваження матимуть, що можуть реалізувати у практичній діяльності, а отже, вони не можуть зважити власні сили, надто в нашому, дуже складному регіоні. Тут від особистих якостей службової особи, від уміння протистояти натовпу і ультрарадикалам значною мірою залежатиме громадянський спокій. На цій посаді має бути людина з дуже твердим характером. Обрана демократичним шляхом влада на Львівщині стала «поганою» уже через кілька днів після її обрання. І це зрозуміло: новонароджені партії шукають і шукатимуть, власне, місце під сонцем у такий спосіб. Не скажу, що маю дуже сильний характер, та за чотири роки вистояв у різних ситуаціях і мені не сором озирнутися назад. Пригадую, скільки разів доводилося розмовляти із розлюченими червоноградськими шахтарями, яких «накрутили» політики і вони півтора місяця страйкували, коли ніхто більше не страйкував. А міжконфесійні сутички, коли керівників влади зачиняють у церкві...

— Колись ви висловили філософську тезу про те, що «перша шеренга має впасти». Нині ці слова не просто цитують, а окремі ваші опоненти мало не вимагають: падай, голово, швидше, поступися місцем. А тим часом ви все ж таки дали згоду балотуватися вдруге на цю посаду.

— Я й досі вважаю, що перша шеренга має відійти, потрібні нові люди, але... За умов політичної і економічної кризи ані політичне, ані господарське середовище не висувають яскравих особистостей. Ці люди просто заховались, бо інтелігенція перехідних періодів відчуває тієї «танку», який може розчавити основне її багатство — голову. Кілька тижнів тому я зібрав основні політичні сили й запропонував одну кандидатуру на посаду голови обласної Ради, запропонував і їм також висунути претендента. Згоди не дійшли. Кожна партія почала висувати свою кандидатуру. І тоді багато людей, трудових колективів звернулися до мене.

— Чи бачите ви шляхи співпраці з новими політичними силами, що прийшли до парламенту, і якою врешті буде передвиборча Львівщина з огляду на ухвалу обласної Ради та її скасування?

— Ми виконуватимемо рішення Верховної Ради. За чотири роки опанували мистецтво компромісу в ім'я громадянського миру. Та компроміс із тими проімперськими силами, що прагнуть відновлення колишнього Союзу, буде неможливий. Мені не по дорозі і з тими, хто стверджує: національна ідея має об'єднати нас усіх. Спочатку треба зміцнити державу, щоб у її межах можна було будувати націю.

Драматизм теперішньої політичної ситуації полягає в тому, що нові люди, здатні стати провідниками, приходять у старе середовище. Я вірю в те, що ми матимемо досконалу програму виходу з кризи, та чи готове 52-мільйонне населення приєднатися до її реалізації? Десятки років люди жили уявленням, що держава — це щось чуже.

Коли формувалася американська держава, фундаментальною її ідеєю стала така: допоможімо одне одному, щоб збудувати державу, де всім буде добре. Були тут громадянські війни, були економічні кризи, було і є протиборство республіканської і демократичної партій, та через цю державницьку ідею ніхто ніколи не переступає. У нас цього фундаменту немає. Вважають, що все саме по собі владнається. А такого в світі не буває.

— Пане Горинь, перша шеренга уже заклала свій камінь у фундамент і ніхто цього заперечити не зможе. А щодо каміння, яке кидають у спину?..

— Я сприймаю його філософськи і не витрачаю свою енергію на те, щоб відбиватися, бо цей процес може бути нескінченним. Хоч би як склалися обставини, для мене головна цінність — громадянський спокій в Україні.

Розмову вела Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Колонка власкора

I все-таки вона крутиться, економіка...

З «Темпом» — до ринку

Продукцію черкаського об'єднання «Темп» — автомати для виготовлення пельменів та вареників знають і за рубежем: у Польщі, Чехії, Болгарії, ФРН, за океаном. Нині на підприємстві закінчується підготовка до серійного випуску молочних міні-заводів. Отже, до асортименту харчових підприємств невеликої потужності, що випускають вершкове масло, ковбаси, тверді сири, додається сметана, ряжанка, кефір. Запущено також у виробництво автоматичну лінію для розливу вино-горілчаних напоїв.

Особлива гордість машинобудівників — новий етикетувальний автомат, котрий відповідає світовому рівню — наносить на пляшку відразу три етикетки.

Виросла з кооперативу фабрика

П'ять років працює у Смілі «Біатрон-1» — невелике навчально-виробниче підприємство. Його продукцію — модерновi офiсні меблі «Кардинал» та «Президент» високо оцінюють найприскіпливіші фахівці, а кухні «Лідія» та «Ірина» — заповітна мрія кожної господині. Виготовляють меблі у «Біатроні-1» з натуральної деревини за оригінальними ескізами. Набори для кафе, приватних крамниць, барів і офісів також мають попит.

Нині підприємство, що починалося з маленького кооперативу, власним коштом завершує будівництво сучасної меблевої фабрики.

Вітаміни з Умані

Уманське акціонерне товариство відкритого типу «Вітаміни» підготувало проект розширення виробництва мультивітамінів на основі концентрованих соків з добавками мікроелементів і сорбентів. На часі виробництво аскорбінової кислоти, яку в колишньому Союзі випускали лише заводи Росії та Вірменії. Агентство міжнародного співробітництва та інвестицій занесло уманський завод до списку перспективних підприємств, вигідних для іноземних інвесторів.

Для поля, саду і для гри

Новий цех з виробництва карбамідо-аміачних сумішей став до ладу на черкаському виробничому об'єднанні «Азот». Це високоефективне добриво підвищує родючість грунтів. Його відразу високо оцінили зарубіжні партнери «Азоту», уклавши договори на постачання цінного засобу.

З конвеєра цеху товарів народного вжитку об'єднання почали сходити мийні та антисептичні засоби, синтетичні скатерки й пакети, термобігуді та дитячі іграшки. Незабаром розпочнеться серійний випуск велозапчастин та пакетів з карбамідо-аміачною сумішшю, котру особливо очікують садівники.

Телевізори і сівалки

Першу партію нової для себе продукції — бурякових сівалок — відвантажили споживачам на Смілянському радіоприладному заводі. Досі «Орізон» випускав телевізори, навігаційну техніку, іншу продукцію для військово-промислового комплексу.

У «Юрії» — все смачно

Нове колективне господарство «Юрія» народилося на базі черкаського міського молокозаводу. Шлях до самостійності лежав через оренду і викуп підприємства з державної форми власності у приватно-колективну. Нині «Юрія» (назвали на честь Юрії, покровителя свійських тварин — у цей день зареєстровано господарство) забезпечує черкасців продукцією широкого асортименту: молоком, маслом, сметаною, кисломолочними виробами, а ще — різноманітними смачними сирами, сирковими масами, морозивом кількох найменувань. На «Юрії» почав діяти також цех напівфабрикатів, у якому випікають чудові торти і тістечка.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про невідкладні заходи щодо фінансово-кредитного забезпечення формування державних продовольчих ресурсів 1994—1995 років

Враховуючи стан фінансово-кредитного забезпечення, який склався в агропромисловому комплексі України, необхідність формування державних продовольчих ресурсів 1994—1995 років, а також пропозиції народних депутатів України з даних питань, **постановляю:**

1. Кабінету Міністрів України розглянути до 1 липня 1994 року питання щодо ціноутворення в агропромисловому комплексі, виходячи при цьому з необхідності додержання оптимального паритету цін на сільськогосподарську продукцію і сировину та на продукцію промислового виробництва.

2. Кабінету Міністрів України за погодженням з Національним банком України надати в першочерговому порядку у червні—вересні 1994 року цільові кредити підприємствам і організаціям агропромислового комплексу під державний контракт і державне замовлення на поставку сільськогосподарської продукції до державних продовольчих ресурсів та для попередньої оплати продукції тваринництва в межах можливостей випуску в обіг первинної кредитної емісії на цей період.

Кабінету Міністрів України за погодженням з Національним банком України направити в десятиденний строк кредити у сумі 1,7 трлн.крб., за рахунок повернення стабілізаційних ресурсів, підприємствам м'ясної, молочної, консервної, харчової та інших галузей промисловості, що здійснюють переробку сільськогосподарської продукції та сировини, для розрахунків з товаровиробниками агропромислового комплексу за закуплену сільськогосподарську продукцію і сировину.

3. Установити, що Акціонерний комерційний агропромисловий банк «Україна» здійснює протягом 1994—1995 років виконання державних функцій, пов'язаних з кредитно-розрахунковим та валютним обслуговуванням підприємств і організацій агропромислового комплексу у їх діяльності з формування державних продовольчих ресурсів. Порядок виконання цих функцій визначає Міністерство фінансів України за погодженням з Національним банком України.

4. Установити, що комерційні банки, починаючи з 15 червня 1994 року, направляють 10 відсотків мобілізованих кредитних ресурсів на кредитування підприємств і організацій агропромислового комплексу та на купівлю депозитних сертифікатів Національного банку України.

Установити, що для комерційних банків, які направляють мобілізовані кредитні ресурси на кредитування підприємств і організацій агропромислового комплексу та на купівлю депозитних сертифікатів Національного банку України, зменшується до 11 відсотків ставка податку на доходи в частині одержаних доходів від таких кредитів і депозитів.

Надання кредитів підприємствам та організаціям агропромислового комплексу на фінансування державних аграрних програм здійснюється за ставкою 30 відсотків річних.

Різниця між ставкою, за якою залучаються кредитні ресурси (але не більше облікової ставки Національного банку України), та 30-відсотковою ставкою за користування кредитом компенсується з Державного бюджету України.

Міністерству фінансів України передбачити під час підготовки пропозицій щодо уточнення показників Державного бюджету України на 1994 рік необхідні для цього асигнування.

Міністерству фінансів України за участю Національного банку України розробити і затвердити в десятиденний строк порядок формування та використання мобілізованих кредитних ресурсів, обліку одержаних при цьому доходів комерційних банків та їх оподаткування.

5. Національному банку України за участю комерційних банків та відповідних міністерств і відомств визначити і запровадити в десятиденний строк обов'язковий для комерційних банків та їх боржників механізм переведення заборгованості за позичками, наданими за рахунок централізованих кредитних ресурсів сільськогосподарським товаровиробникам, підприємствам переробної та комбікормової промисловості, на покупців їх продукції.

6. Кабінету Міністрів України забезпечити до 1 липня 1994 року заготівельним та переробним підприємствам і організаціям видачу п'ятдесятивідсоткових авансів для сільськогосподарських товаровиробників під державний контракт, в тому числі на насіння сільськогосподарських культур і племінну худобу, та передбачити необхідні для цього асигнування під час підготовки пропозицій щодо уточнення показників Державного бюджету України на 1994 рік.

7. Національному банку України створювати режим найбільшого сприяння комерційним банкам, які беруть участь у реалізації пріоритетних аграрних програм.

Сільськогосподарським підприємствам і організаціям широко використовувати одержання кредиту під заставу продукції. У зв'язку з цим, як виняток, установити для них оплату державного мита за оформлення застави в розмірі 0,3 відсотка вартості заставного майна, але не більше 5 млн. карбованців.

8. Установити, що підприємства оптової та роздрібної торгівлі, незалежно від форм власності, в тому числі підприємства споживчої кооперації, всю виручку від реалізації сільськогосподарської продукції та продовольства, придбаних у товаровиробників агропромислового комплексу України, за вирахуванням торгової націнки, використовують виключно для розрахунків з ними. У разі використання цієї виручки для іншої мети податковими інспекціями в безспірному порядку стягується штраф у трикратному розмірі від сум, використаних не за цільовим призначенням, до місцевого бюджету.

9. Установити обов'язкову сплату підприємствам оптової та роздрібної торгівлі, незалежно від форм власності, в тому числі підприємствами споживчої кооперації, пені в розмірі 3 відсотки від суми платежу на користь постачальників сільськогосподарської продукції, сировини і продовольства та 3 відсотки платежами в місцевий бюджет за кожен день прострочення платежу понад триденний строк, якщо більший розмір пені не обумовлено угодою сторін.

Національному банку України запровадити порядок стягнення цієї пені з клієнтів — порушників платіжної дисципліни в порядку безакцептного списання.

10. Державному комітету України по матеріальних резервах закласти додатково до державного резерву у червні—серпні 1994 року 90 тис.тонн масла тваринного і 30 тис.тонн м'яса.

Кабінету Міністрів України забезпечити своєчасну оплату цієї продукції, передбачити для цього кошти у державному бюджеті.

11. Уряду Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям за участю Міністерства сільського господарства і продовольства України та заінтересованих міністерств і відомств забезпечити проведення до 10 червня 1994 року звірення розрахунків сільськогосподарських товаровиробників, підприємств переробної промисловості з організаціями оптової та роздрібної торгівлі, незалежно від форм власності, в тому числі споживчої кооперації, за поставлену сільськогосподарську продукцію та продукти її переробки за станом на 1 червня 1994 року.

Зобов'язати покупців сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки завершити розрахунки за одержану продукцію до 15 червня 1994 року.

До підприємств, що не забезпечили своєчасні розрахунки за одержану продукцію, вживаються заходи, передбачені статтею 9 даного Указу.

12. У зв'язку з цим Указом визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 15 жовтня 1993 року № 458 «Про розрахунки за поставки продовольства і сільськогосподарської продукції».

13. Кабінету Міністрів України і Національному банку України привести раніше видані нормативні акти у відповідність з цим Указом.

14. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України
Л.КРАВЧУК

м.Київ
2 червня 1994 року

На околиці Києва поблизу аеропорту Жуляни споруджується житло для військовиків, що звільняються в запас. Будівництво веде турецька фірма «Тексер» спільно з фірмою «Вальтер» (ФРН) за участю українських працівників. Буде зведено 1696 квартир, 2 дитячих садки і школа. Перші 750 квартир планується здати вже цього року.

Фото Анатолія ПІДДУБНОГО (Укрінформ).

Словник правничої термінології

У грудні минулого року Українською правничою фундацією розпочато роботу над проектом «Правничі словники України», мета якого — упорядкування термінології, укладання та видання словників різних типів. Відтоді виконано величезну роботу: укладено дві частини «Російсько-українсько-англійського словника правничої термінології. Труднощі терміновживання». У червні побачить світ третя частина.

Видання не має аналогів в Україні та поза її межами як за побудовою, організацією матеріалу, так і за призначенням та метою, бо йдеться про суцільне наукове опрацювання термінологічної лексики, виявлення труднощів терміновживання, їх усунення, а також про уніфікацію та удосконалення вживання правничих термінів.

Фундацією опрацьовано план послідовного видання серії правничих словників. Зокрема, розпочато роботу над першими в Україні українсько-англійським та англійсько-українським словниками правничої мови. Паралельно створено універсальну комп'ютерну систему, яка є базою даних для словників різних типів, носієм інформації для індивідуального та колективного користування.

Наш кор.

Повернення з полону забуття

Кілька тижнів у Чернівцях перебували кінематографісти з Німеччини. Вони знімали документальну стрічку про життя і творчість відомого німецького поета Пауля Целана. Цей літератор зі світовим ім'ям народився в Чернівцях, написав тут свої кращі твори. За часів тоталітаризму «король метафор», як величали його в Європі, був викреслений з історії літератури, бо жодним рядком не «оспівав» радянський лад.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Окраса запилених полиць

Огляд-конкурс робіт майбутніх художників-модельєрів, а поки що — студентів і випускників Державної академії легкої промисловості України більше скидався на справжній бал моди. Традиційний показ, влаштований двома кафедрами вузу — художнього моделювання і конструювання одягу, а також студентським будинком моделей, познайомив з більш як півсотнею колекціями.

— Студентський Будинок моделей, або (за офіційною назвою) дизайн-студія, існує близько п'яти років, — розповідає її керівник Людмила Домницька. — За цей час ми брали участь у міжнародних конкурсах, і не лише студентських, а й професійних. Приміром, колекції «Враження», що в показі нині — лауреати Асамблеї неприборканої моди у Ризі, "Свята Софія" і «Мережка» були представлені на міжнародному ярмарку легкої промисловості «Мода-94» у квітні цього року в Миколаєві.

Різноплановість пошуків, технік, тем, настроїв просто захопила глядачів.

Демонструвати одяг були запрошені манекенниці агентства «Ель-модус», а також самі студенти і студентки, які (це справді так) не поступалися професіоналам. Так, кожен вихід першокурсника Олександра Матушкіна був, як маленька вистава.

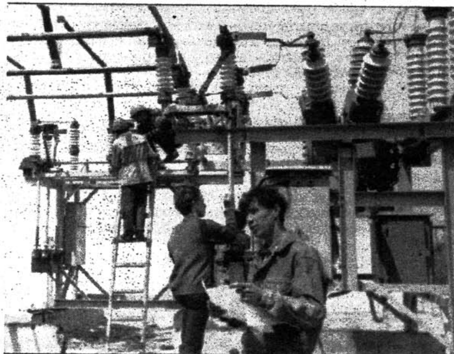
Знайшлися і спонсори, і призи. Єдине, що залишилося невизначеним, — майбутнє виготовлених моделей. Напевне, їх чекає звичайна доля студентських робіт — запилені полиці інститутських фондів.

Юліана ШЕВЧУК.

ВМИКАЙТЕ СВІТЛО!

Невдовзі три колгоспи Петропавлівського району, що на Дніпропетровщині, відзначать введення в дію дослідної підстанції, яка має вирішити проблеми з електрифікацією ферм і майстерень ще до початку зими.

Подарунок сільським трудівникам зробили фахівці Київського інституту «Укренергопроект» у співдружності із Запорізьким інститутом «Укрсільгоспенергопроект». А обладнали підстанцію запорізькі підприємства.

На знімку: під час монтажу дослідної підстанції.

Текст і фото А.БЄЛОУСА.

Золотошукачі мешкають у Первомайську

Не зовсім звичну для них роботу — проходку основного стволу (форшахти) завглибшки 23 метри — завершили на правому березі Південного Бугу у Савранському районі Одеської області спеціалісти будівельно-монтажного управління № 13 з Первомайська Миколаївської області. Саме їм було доручено розпочати спорудження першої шахти, звідки незабаром сподіваються добувати не що інше, як справжнісіньке золото. Геологи вважають, що тутешнє золотоносне родовище «Травневе» — одне з найпотужніших та найперспективніших в Україні, отож може істотно поповнити державну казну дорогоцінним металом.

Досі мале підприємство, очолюване Леонідом Гвоздецьким, в основному споруджувало каналізаційні системи у Первомайську, в Миколаєві та Одесі. Замовники задоволені роботою висококласних майстрів і відповідальних людей, які цінують честь підприємства. Отож, коли постало питання про спорудження першої шахти родовища «Травневе», то шукати для цього майстрів десь за тридев'ять земель не стали, хоча й були пропозиції запросити для цього спеціалістів з «Донецькшахтобуду». Запропонували здійснити проходку форшахти малому підприємству з близького Первомайська. До бригади, яка мала виконати таку непросту й відповідальну справу, добирали майстрів. Очолив роботу досвідчений гірничий майстер Сергій Разбитнов.

І ось настав день, коли золотошукачі з Первомайська передали естафету спеціалістам з «Кривбасшахтопроходки», які й продовжать прокладати ствол на подальших глибинах — до ста метрів чи й більше. Нові господарі об'єкта задоволені тим, як попрацювали їхні попередники: з такими в одній упряжці можна йти. Мале підприємство з Первомайська, отже, в повному складі стало до звичної роботи. Але хтозна, може мине небагато часу — і їх знову покличе «Травневе». Адже воно визнане за досить перспективне, і однією шахтою, очевидно, тут не обмежиться.

Георгій ВОРОТНЮК.

Первомайськ—Саврань.

ГЕРОЇ СТУРБОВАНІ

Малий зал засідань Закарпатської обласної Ради ще не бачив такого сузір'я героїв: тут зібралися добре знані працелюби краю, свого часу удостоєні найвищих державних нагород. Серед них — двічі Герой Соціалістичної Праці Юрій Пітра, Антонін Біров, Марія Олечко, Юрій Лопатюк, Іван Чуса та інші — більш як 20 чоловік. Зібратися їх примусила складна соціально-економічна ситуація в області.

Уславлені трударі глибоко занепокоєні тим, що нівелюються кращі людські цінності, зростає бездуховність, небажання чесно працювати. Владні структури не створюють умов для викорінення цих негативних явищ. Учасники зустрічі звернулись до трудових колективів, молоді, усіх мешканців краю з проханням відновити славні традиції своїх предків — відомих учених, виноградарів, садоводів, тваринників, рільників, майстрів промислового виробництва... На думку ветеранів, до людей праці повинні нарешті повернутися обличчям владні структури, преса, створивши їм матеріальні та моральні передумови для продуктивної роботи.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

Стравинський знову на Волині

У містечку Устилуг, що у Володимир-Волинському районі на Волині, проходив перший міжнародний музичний фестиваль «Стравинський і Україна». У ньому взяли участь науковці, музикознавці, мистецтвознавці та дослідники творчості великого композитора з Києва, Львова, Москви, Санкт-Петербурга, Одеси, США, Угорщини, Швейцарії та інших країн світу.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Отруїлися на полі

Лише годину попрацювала на кукурудзяних гонах ланка з 27 полільниць колективного сільгосппідприємства села Тубільці Черкаського району. А потім одна по одній жінки почали непритомніти. У реанімації обласної лікарні, куди доправили постраждалих людей, їх вдалося врятувати. Але деякі — ще в тяжкому стані.

Причина трагедії — безвідповідальність і халатність агротехнічної служби господарства. Знаючи про те, що недавно буряк оброблявся амідною сіллю, агрономи дозволили працювати на сусідніх — кукурудзяних полях. Лише завдяки тому, що жінкам було вчасно подано медичну допомогу, відвернено непоправне лихо. Однак хто поверне колгоспницям втрачене здоров'я? На це, можливо, відповість республіканська комісія, що працює нині в області.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Жебракам забракло грошей

Кіровоградська Спілка жебраків, відома своїм протистоянням місцевій судовій владі, опинилася у скруті. Як повідомила обласна газета «Народне слово», жебраки потерпають від нестачі коштів. Співчутлива газета надрукувала банківські реквізити цього громадського об'єднання, очевидно, сподіваючись на благодійність спонсорів.

Микола ВОЛОК.

Продиктовано в номер

«Незнаний вояк» прийшов до читачів

Учора, за планом відзначень року О. Ольжича, який патронує Президент України Леонід Кравчук, в Українському домі відбулася презентація книжки О. Ольжича «Незнаному воякові», котра щойно вийшла як спеціальний випуск журналу «Дніпро» за сприяння Фундації імені Ольжича в Києві. На сьогодні це єдине видання, спроможне дати уявлення про широчінь зацікавлень, високу обдарованість і духовну велич Олега Кандиби(О. Ольжича). Тут вперше під єдиною палітуркою зібрано багатогранний доробок письменника, науковця, політичного діяча — його вірші, літературознавчі розвідки, організаційні відозви, листування.

У презентації взяли участь голова правління Фундації О. Ольжича Микола Плав'юк, упорядник, автор післямови і приміток Леонід Череватенко та головний редактор журналу «Дніпро» Микола Луків.

Що за солдат без автомата, як і без знання історії

Отож книжка Віктора Роєнка «Друга світова війна», презентація якої відбулася в Будинку вчителя, й адресована передусім воякам Українського війська. І, певна річ, потрапить в армійські бібліотеки. Півтори тисячі примірників цієї праці, виданої, до речі, за власний кошт у видавництві «Рада», автор подарував військовому відомству нашої держави.

Книга насамперед цікава тим, що в ній на основі самих документальних матеріалів, без жодних коментарів та авторських відступів, подано увесь спектр військових і дипломатичних операцій, які відбувалися в світі з літа 1940 року до Тегеранської зустрічі глав трьох держав антигітлерівської коаліції. Є в книжці і хронологія другої світової війни.

Написана ця праця В. Роєнком, який тепер живе у канадському Гамільтоні, ще в 1946 році, та тільки майже через півстоліття дійшла до українського читача, якому вона передусім призначена.

На гостину до Сміли

На запрошення єврейської громади до міста Сміли, що на Черкащині, прибуло близько 30 делегаток Міжнародного конгресу єврейських жінок, який завершив свою роботу в Києві. Лікарі, учителі, бізнесмени зі США, Франції, Ізраїлю взяли участь у зацікавленій розмові, що відбулася у міськвиконкомі, оглянули місто над Тясмином, побували в дитячому будинку. Було домовлено про тісні зв'язки між євреями Сміли та далекого зарубіжжя, гості також вирішили подати гуманітарну допомогу дітям-сиротам, котрі виховуються у смілянському дитбудинку.

До відродження готові

«Ми готові розпочати справжні економічні реформи, щоб уже цей рік став першим роком відродження нашого суспільства», — саме з таким гаслом звернувся до виборців Луганщини блок «Вибір-94». Його напередодні виборів до місцевих Рад утворили обласні Соціал-демократичної та Ліберальної партій, профспілки «Свобода» та «Солідарність», регіональне відділення Української спілки промисловців і підприємців та інші об'єднання, котрі, врахувавши досвід попередніх виборів, вирішили більше не розпорошувати демократичні сили, а спільними зусиллями здобувати голоси виборців.

Точка зору

НЕВЖЕ АГРОМІСТО БУДЕ?

У КОЛИШНЬОМУ СРСР жодна галузь народного господарства не зазнала стільки збитків і руйнувань від непрофесіоналізму, більше того — від утопізму і прожектерства, як сільське господарство. Досить згадати хрущовську епоху з безліччю експериментів на селі, в які було втягнуто мільйони людей. Добрі наміри Микити Сергійовича щодо поліпшення умов життя селян, створення достатку продовольства обернулися руйнуванням присадибних господарств. Для того, щоб наблизити умови життя селян до міських жителів, була висунута ідея спорудження агроміст.

Пізніше «теорія» агроміст трансформувалася в політику розвитку «перспективних» сіл, яку реалізували спеціалісти колишнього Держбуду СРСР — архітектори, проектанти, будівельники, інші спеціалісти, котрі не знали села, не рахувалися з його специфікою, хоча і при цьому керувалися благими намірами. Вони вважали, що коли переселити мільйони селян із малих та середніх віддалених поселень на центральні садиби колгоспів і радгоспів, то буде досягнуто великої економії капіталовкладень, які витрачаються на спорудження шляхів, інших комунікацій та об'єктів побуту, і вдасться швидко вирішити проблему докорінного поліпшення умов життя на селі.

У ряді областей (Полтавській, Кіровоградській, Дніпропетровській, Харківській) до «неперспективних» віднесли половину всіх поселень, що завдало величезної шкоди селу. В так званих неперспективних поселеннях забороняли будівництво, капітальний ремонт існуючих житлових та інших соціально-побутових споруд. Тут навіть закривали школи, дитячі дошкільні заклади, що посилювало міграцію, але не в «перспективні» села, а в міста. Демографічна криза села значною мірою є наслідком саме ліквідації «неперспективних» поселень. Більшість із них припинила своє існування.

У 1978 році в Україні, раніше, ніж у Росії чи будь-де, прийняли постанову про передчасність віднесення сільських поселень до числа неперспективних. Говорити нині про це не було б потреби, якби в Україні, уже суверенній державі, знову не розквітла пишним цвітом утопічна і шкідлива «теорія» агроміст. Для її реалізації в сучасних умовах немає ні реальних можливостей, ні необхідності, але, незважаючи на це, вона з різних причин здобула підтримку високопоставлених урядовців і народних депутатів. Мова йде про державну програму стабілізації та розвитку продуктивних сил України.

Насамперед відзначимо: проект із такою гучною назвою, крім сучасного антуражу і дуже привабливих цілей, не містить у собі наукового обгрунтування реальних напрямів розвитку продуктивних сил держави, що має свої причини. Проект розроблено Українським інженерним центром «Труд». Оскільки основні заходи цього проекту стосуються агропромислового комплексу, то в його розробці мали б узяти участь науковці Української академії аграрних наук і Академії наук України. Але обійшлося без них.

ТА ЦЕ формальний бік справи. Головне ж полягає в тому, що під виглядом вирішення продовольчої проблеми і, в першу чергу, збільшення виробництва харчового тваринного білка, пропагується ідея створення «агропромекополісів» чи «промислово-аграрних комплексів», які, за задумом авторів, і вирішать усі сучасні проблеми України.

Лише перший етап освоєння програми (1994 — 2005 рр.) передбачає спорудження 1000 агроміст по 500 садиб у кожному і будівництво 1000 промислово-аграрних комбінатів. Згідно з календарним планом програми ще в 1993 році мали бути «підібрані земельні ділянки для створення житлово-виробничих комплексів» у Закарпатській, Київській, Луганській, Черкаській, Одеській областях.

Закарпатська область, де орні землі становлять лише 14 відсотків усієї землі і на кожного жителя (міського й сільського) припадає 0,14 гектара ріллі, не може виділяти сільськогосподарські угіддя для будівництва агроміст. Ця область має найбільший надлишок трудових ресурсів у сільській місцевості — понад 72 тисячі чоловік. І зумовлений він тут передусім гострим малоземеллям. Саме воно спонукало свого часу закарпатських селян до міграції в пошуках роботи на Східну Україну та інші регіони колишнього СРСР. Щоб забезпечити їх зайнятість, потрібно не будувати агроміста, а створювати нові робочі місця у селах, де, до речі, більшість жителів має добротне, красиве житло. Крім того, важливе значення мало б стимулювання переселення закарпатських та інших малоземельних селян, які хотіли б створити оптимальні за розмірами землекористування фермерські господарства, у ті східні регіони, де найбільше занепалих безлюдних сіл. Навколо них значні угіддя, а для їх обробітку не вистачає робочих рук. Але масове будівництво агроміст ні в Закарпатській, ні в інших областях справі не допоможе.

Спорудження 1000 агроміст по 500 садиб кожне пов'язане з величезними капіталовкладеннями. За попередніми розрахунками, вартість реалізації програми у 1994—2005 рр., тобто лише на першому етапі, становитиме 250 трильйонів карбованців (у цінах на 1 січня 1994 р.). Тільки етап дослідно-виробничої апробації у 1994—1997 рр., пов'язаний із спорудженням 3—5 селищ, візьме 1—1,5 трильйона карбованців. Доречно зауважити, що будівництво так званих експериментально-показових сіл (дещо менших за розмірами, ніж пропоновані агроміста) в Україні здійснювалося впродовж десятиліть. Загальної ситуації в українському селі це, на жаль, не змінило.

ЯКИЙ же економічний ефект матиме Україна від спорудження агроміст? На папері цей ефект значний. Вважається, що реалізація першого етапу програми дасть можливість отримати додатково 416 тисяч тонн тваринного білка. Наводяться й інші дуже оптимістичні показники. В Україні в цілому виробництво досягне: 65 млн. тонн зерна, 63—65 млн. тонн цукрового буряку, 3,7—3,9 млн. тонн соняшнику, 8,9—9,8 млн. тонн овочів та овоче-баштанних культур, 126—135 млн. тонн кормоодиниць.

Як же саме спорудження 1000 агроміст дасть можливість отримати такий великий приріст сільськогосподарської продукції? На це запитання не дається відповіді. Звернімось до показників, що характеризують матеріально-технічну базу агроміст. Біля житлово-технологічних комплексів площею до 200 квадратних метрів передбачається мати теплицю 200 квадратних метрів, підвали для виробництва гумусу (200 квадратних метрів) і вирощування грибів (до 100 квадратних метрів), а також приміщення для великої рогатої худоби та клітки для утримання птиці. Площа садиби — 0,25—0,30 гектара. Як же можна на такій виробничій базі отримати планований приріст тваринного білка, збільшення виробництва зерна та інших сільськогосподарських культур? Пропозиція щодо функціонування в агромістах орендно-фермерських господарств нічим не обгрунтована. Адже на 500 садиб агроміста припадає 400 гектарів сільськогосподарських угідь!

Загалом програма зачіпає багато актуальних для України питань, але шляхи розв'язання, запропоновані авторами, свідчать про їх недостатню компетентність. Як можуть агроміста виробити 50—60 млн. тонн біогумусу, відновити родючість землі на 25 млн. гектарів, підвищивши за 5 років вміст гумусу з 0,9—1,5 відсотка до 3—4? Чи не з допомогою того біогумусу, який вироблятиметься у підвалах присадибних господарств?

Передбачається також збільшити площі лісів в Україні на 5—6 млн. гектарів, відродити 8 тисяч малих річок. І все це за допомогою спорудження агроміст! Незрозуміло лише, як це буде робитись.

Програма зорієнтована на створення робочих місць для 13 мільйонів чоловік. Цифра вражаюча. Очевидно, ці робочі місця забезпечать, розпочавши будівництво 1000 агроміст на 500 садиб кожне разом із спеціальною інфраструктурою. Але до розв'язання проблем агропромислового комплексу села це не має ніякого відношення.

Багато уваги приділено конверсії, згадується про загалом відомі шляхи використання потужностей підприємств оборонного комплексу. Відплив висококваліфікованого персоналу з оборонних підприємств пов'язується з вирішенням проблеми продовольства і житла. Це в цілому вірно. Але якщо вести мову про виробництво товарного продовольства особами, які будуть вивільнятися в процесі конверсії, то їм треба селитись не в агромістах, а в селах, де є необхідні для такого виробництва земельні масиви. Адже фермеру потрібно не 0,30—0,40 гектара землі, а хоча б кілька десятків гектарів.

Таким чином, оцінюючи загалом проект Державної програми стабілізації та розвитку продуктивних сил України, відзначимо, що поставлені в ній завдання та способи їх вирішення далекі від реальних проблем агропромислового комплексу і села. Більше того, реалізація програми пішла б на шкоду селу, забравши капіталовкладення на житлове будівництво і спорудження об'єктів соціальної інфраструктури в агромістах, а не безпосередньо в сільській місцевості. Безперечно й те, що чимало селян, не маючи жодної надії на поліпшення своїх соціально-побутових умов, залишатимуть села й переселятимуться в агроміста з належними культурно-побутовими умовами. А от на запитання, чи стане в Україні більше продовольства, якщо селяни й надалі кидатимуть села і ставатимуть міськими жителями, можна відповісти однозначно: «Ні». Про це свідчить весь попередній досвід України.

НА ЗАКІНЧЕННЯ відзначимо: конче необхідно, щоб науковці Української академії аграрних наук та Академії наук України, залучаючи інших професіоналів із числа вчених та практиків, об'єднали свої зусилля і підготували проект Національної програми розвитку агропромислового комплексу та відродження села. Саме на рахунку спеціалістів цих двох академій значні наукові досягнення з питань відновлення родючості грунтів, обгрунтування контурно-меліоративної системи землеробства, зміни структури кормовиробництва, різних аспектів науково-технічного прогресу в агропромисловому комплексі. Зокрема, одержано результати досліджень, які характеризують українське село в різних аспектах. З майже 29 тисяч сільських поселень України третина вмирає (в Сумській та Чернігівській областях таких поселень більше половини). Тому державні програми, національна й регіональні, мають бути спрямовані, передусім, на відродження села, бо земельні угіддя — основний засіб виробництва в сільському господарстві — не можна перевезти і розмістити навколо агроміст.

Отож щоб створити в Україні продовольчий достаток, необхідно розвивати село, а не будувати за його кошт агроміста.

Олексій ОНИЩЕНКО,
академік АН України;
Петро САБЛУК,
академік УААН;
Людмила ШЕПОТЬКО,
доктор економічних наук, професор;
Володимир ЮРЧИШИН,
академік УААН.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ринок Верхній відчинив свою браму

У Чернівцях — приємне новосілля. Після тривалої реконструкції відчинив свою браму відвідувачам популярний у минулому ринок Верхній. Свого часу міські власті закрили його, мотивуючи тим, що городянам цілком вистачить двох базарів у центральній частині міста. Господарство ринку занепало, його розікрали, потрощили.

Пізніше ринок віддали в розпорядження облспоживспілки. Але і їй через нестачу коштів відродити базар не вдалося.

Втрутився в ситуацію представник Президента України в Чернівецькій області Іван Гнатишин. Він ухвалив передати ринок на баланс агропромислового комплексу. Новий господар теж відчував скруту з коштами. Але швидко вишукав їх, пообіцявши, що всі, хто візьме участь у реконструкції ринку, одержать місце для торгівлі або під власний магазин.

Селянські спілки, колгоспи, агрофірми, переробні підприємства (вони влилися в асоціацію пайовиків) зробили все від них залежне, щоб ринок було своєчасно введено в експлуатацію. На його території постали магазини, павільйони, торгові ряди з навісами. Рада засновників дозволила торгувати тут не тільки сільськогосподарською продукцією, а й товарами, що їх виробляє місцева промисловість.

Частину площ передали в оренду підприємствам інших областей. Так, відома тернопільська фірма «Ватра» продаватиме свої чудові світильники, складаючи їх з комплектувальних деталей безпосередньо в Чернівцях

«Черево Чернівців», як охрестили ринок місцеві журналісти, матиме й розмаїту гастрономічну палітру. Тут селяни продаватимуть м'ясо, ковбаси, молочні вироби, овочі і фрукти.

Один з куточків базару відведено для незаможних чернівчан. Тут вони можуть торгувати товарами власного виробництва, поношеними речами.

На відміну від інших ринків, вхід сюди безкоштовний.

Знаменита колись чернівецька торговиця повертає собі колишню славу. Вона —промовистий доказ того, що і в наші дні можна багато зробити, якщо влада не дрімає, а виступає як генератор корисних ідей.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

ЛЕГКЕ ЗДИВУВАННЯ ЄВРОПИ

Цей зворушливий епізод запам'ятається адміністрації виставочного центру міжнародної виставки «Сітекс-94» надовго. А все через те, що якось не звикли на Темзі бачити професіональний, що «пахне» здоровою конкуренцією, ажіотаж фахівців навколо потужних вантажних автомобілів. Так, трапляються іноді невеликі жваві групи біля хутра чи відеокамер, чобіт або дублянок, шикарних «ролс-ройсів» чи «мерседесів». Але щоб солідні люди подовгу збиралися навколо подіума з вантажним автомобілем і нетерпляче чекали на його спуск на «грішну землю», — такого на Темзі не пригадують.

Проте надійність і добра слава «КрАЗу» й цього разу добре прислужилися творцям знаменитих великоваговиків з українською маркою. Зовнішньоторговельний філіал автопідприємства не тільки продав виставочний експонат, а й одержав замовлення на такі ж поставки. Присутні від душі аплодували творцям «трудяги», здатного працювати навіть за умов хронічного бездоріжжя. А ось ми, чесно кажучи, просто не помічаємо нашого трудівника. Як, утім, звикаємо до «звичності» досягнень української космонавтики і ракетобудування, металургії і машинобудування, хімії і кораблебудування.

Інтерес, виявлений до українських фірм діловими колами Великобританії, Франції, Німеччини, США, свідчить про те, що вони часом краще знають реальні досягнення і потенціал держав СНД, ніж ми. Досить часто за столом переговорів можна було побачити гостей із багатьох країн — бізнесменів з Австралії і Пакистану, Гонконгу й Кенії, Індії і Канади. І це також закономірно: «виставляючись» у Лондоні, ти неминуче встановлюєш перспективні контакти з усією Співдружністю англомовних націй.

Навіть заступник генерального секретаря НАТО Серджіо Баланзіно і той не обійшовся без запитань про український павільйон. Воістину на очах колишнє суперництво Сходу й Заходу змінюється партнерством, виявом додаткових можливостей у наведенні політичних і комерційних мостів над руїнами «залізної завіси».

— Неймовірно швидко перед нами широко розчинився величезний ринок з досить солідним потенціалом, переважну частину якого було фактично закрито для Заходу, — не приховує багатих вражень від побаченого на «Сітекс-94» держміністр торгівлі Великобританії Річард Нідем. — Цифри промовляють самі за себе. Тепер буквально на порозі Західної Європи — ринок більший за ЄС або Сполучені Штати. Причому можливості цього ринку далеко ще не затребувані.

Від Криму до Балтики, від Карпат до Заволжя охопив тему дедалі поглиблюваних взаємозв'язків України та її сусідів з західною частиною континенту ще один іменитий гість павільйону — віце-президент Європейського Союзу сер Леон Бріттен. «Від Чорного моря до Уралу, — сказав він, — простягатиметься з часом зона

Добрі новини

вільної торгівлі з сукупним населенням 475 мільйонів чоловік. З шістьома східноєвропейськими країнами, про які йдеться, ми вже уклали великомасштабні угоди щодо цього. Економічний потенціал «східного блоку» просто неосяжний».

Як відомо, на виставках дуже рідко оформляють багатомільйонні угоди. Такі експозиції улаштовують головно для встановлення взаємовигідних контактів та досягнення попередніх домовленостей. І все-таки металурги, агропромисловики, суднобудівники України, проявивши непогані навички маркетингу, зуміли домовитися про дещо конкретне. А недоліки в організації кооперативних, посередницьких та інших зв'язків траплятимуться, очевидно, й надалі — життя є життя.

Як він відверто поскаржилися авторові цих рядків у Дніпропетровському розділі павільйону, «прикро була інколи довідуватися щось про своїх російських партнерів за тридев'ять земель — у тій самій Англії. Невже ми, врешті-решт, ніяк не навчимося ладити одне з одним у себе вдома — на сході континенту?» Скарга справедлива.. Я сам спостерігав на «Сітексі-94» за комерційними переговорами і зустрічами між киянами й мурманцями, самарцями й представниками вугільних областей України. Що ж, це їхнє право. Та ось дізнатися тут, на Темзі, про втрачені ще рік чи два тому можливості партнерства з найближчим сусідом буває гірко. Однак занепадати духом навряд чи варто. Хвороби росту — ще не найстрашніший вияв тих труднощів, що їх переживаємо сьогодні всі ми.

— Звісно, нелегко виходити на власний шлях комерції, не регульований жодними держпланами, та ще й на міжнародній арені, — поділилися зі мною в розділі ужгородського комерційного «Лісбанку». Трапляються часом організаційні або митні непорозуміння: відстає видання каталогів і рекламних проспектів. І все-таки зверніть увагу: постійно біля наших стендів скупчуються бізнесмени, які цікавляться виробами народних промислів, винами, продукцією майстрів-капелюшників та багатьма іншими товарами з гірського українського прикордоння. Угоди намічаються серйозні, багатообіцяльні. А все чому? Тому що наш банк існує не сам для себе. На Темзу ми приїхали разом з представниками чудових колективів, що є нашими пайовиками. Ось і вийшло, що на тлі сухої фінансової цифри ніби розквітло на кількох десятках квадратних метрів весняне Закарпаття.

Український павільйон, що переливається всіма барвами веселки, органічно вписався до пожвавленого комерційного контексту найбільшої в історії регіональної експозиції 25 країн Східної Європи та СНД. Виставка, без усякого перебільшення, вдалася. 1250 підприємств і фірм показали свій товар лицем. Вони зримо продемонстрували, що, попри всі трудноші переходу від командних методів управління до ринку, колишній РЕВівський регіон не зійшов з траси науково-технічного поступу. Він не відмовився від амбіційозних, спрямованих у майбутнє планів не тільки виходу з кризи, а й побудови справді здорових, таких, що відповідають потребам мільйонів людей, постіндустріальних економік.

А коли так, то цілком закономірне підсумкове, оприлюднене під завісу рішення організатора «Сітекс-94» — авторитетної лондонської фірми «Стерлінг ексібішнз». Вона заявила про те, що традицію регіональних експозицій такого самого вражаючого масштабу буде продовжено. 14—17 лютого наступного року в австрійській столиці відбудеться аналогічний форум — «Сентерекс-95». Отож, до зустрічі у Відні!

Агентство «Телепресінформ» Дніпротелепрескорпорації.

Продиктовано в номер

Солідарність як політична підтримка

З офіційними заявами на підтримку позиції України щодо розв'язання конфліктної ситуації в Криму останніми днями виступили зовнішньополітичні відомства Аргентини, Данії, Ізраїлю, Китаю та Японії. Це стало відомо на брифінгу в МЗС України. Солідарність з нашою державою демонструють не лише офіційні кола провідних держав світу, а й міжнародні організації, громадські об'єднання, українська діаспора. Всі вони виступають за мирне розв'язання конфліктної ситуації з дотриманням принципів НБСЄ — недоторканності кордонів і збереження територіальної цілісності держави. На брифінгу повідомили також про планований невдовзі візит української делегації на чолі з міністром закордонних справ А. Зленком до Стамбула, де вона візьме участь у засіданні Ради Північноатлантичного співробітництва. Головною темою обговорення буде програма «Партнерство заради миру».

Міцніє оборона грішми

Мінімальний рівень військового бюджету Росії на нинішній рік має становити 55 трильйонів рублів, а не 37, як попередньо затвердила Державна дума, заявив голова комітету Ради Федерації з бюджету і фінансів П. Ширшов. Він зауважив, що верхня палата російського парламенту, проаналізувавши проект федерального бюджету, погодилася з пропозицією комітету про збільшення та зміну структури витрат на оборону. Це пояснюється посиленням соціальної спрямованості військової статті витрат, наголосив депутат. Більш як 70 відсотків суми плановано виділити саме на ці потреби.

Власну позицію не зрадимо

Північнокорейський уряд ніколи не допустить міжнародних спостерігачів на два ядерні об'єкти у дослідному центрі Йонбен, сказав представник КНДР при МАГАТЕ Юн Хо Чжин. Він додав, що така позиція й надалі буде незмінна. Водночас держсекретар США У. Крістофер заявив, що він оптимістично дивиться на ефективність режиму санкцій проти Пхеньяна, якщо ті будуть запроваджені Радою Безпеки ООН. Американський представник сподівається, що до політики санкцій приєднаються й інші держави.

Літаки та бомби привабливіше від мирних угод

Бойові літаки Південного Ємену атакували армійські частини північан уздовж фронту в районі міста Адена, повідомив офіційний представник уряду в Сані. Він заявив, що це є порушенням угоди про припинення вогню, підписаної сторонами на початку тижня. Уряд Сани негайно поінформував генерального секретаря ООН Бутроса Галі про поновлення південцями бойових дій. Водночас артилерія північан обстрілює аеропорт Адена з метою не допустити його використання противником як повітряної бази.

Створено спільне підприємство

Датська преса повідомила про створення спільного українсько-датського підприємства, яке виготовлятиме контейнери і шасі для контейнеровозів. Нове виробництво організоване на базі Крюківського вагонобудівного заводу та компанії «Фоборг Вірксомхетен». Датська сторона впевнена у конкурентоздатності і перспективності підприємства. Минулого року «Фоборг Вірксомхетен» виготовила і реалізувала понад 5 тисяч контейнерів. За розрахунками датчан, після створення СП, обсяг випуску продукції і прибутки компанії зростатимуть.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

Фотофакт

Як відомо, свого часу до Західної Німеччини у пошуках кращого заробітку приїхало багато вихідців із арабських країн. Вони згодні були на будь-яку роботу. З того часу минуло багато літ, і частина прибулих влилася в німецьке суспільство. Утворилися міжнаціональні сім'ї, народилися діти.

На знімку: більш як 50 тисяч німецьких жінок прийняли віру своїх чоловіків — іслам. Вони вбираються в одяг східного стилю, п'ять разів на день б'ють поклони Аллаху, виховують дітей за законами шаріату. Як пише німецька преса, «сестри Мохаммеда» куди радикальніші у своїй новій вірі, ніж більшість жінок арабського світу.

Фото із журналу «Шпігель».

Передовий досвід

День прощання з пристрастю

В останній день весни у Литві відбулися масові заходи, присвячені Міжнародному дню без тютюну. Як свідчить статистика, в Литві палить кожен другий чоловік і кожна сьома жінка, іншими словами, щоденно димить третя частина дорослого населення країни.

Та сама статистика стверджує, що щороку від хвороб, спричинених палінням, на 5—7 років раніше вмирає близько семи тисяч мешканців Литви. За даними Департаменту статистики, у групі споживчих товарів та послуг найшвидшими темпами зростають ціни на охорону здоров'я та медичні послуги. Так, за останній рік вони зросли у 2,9 раза, а за квітень цього року — на 6,9 відсотка. Це неминуче пов'язано зі збільшенням витрат на охорону здоров'я, і велика їх частина йде на лікування хвороб, пов'язаних з палінням.

Офіційне відкриття свята відбулося в Міністерстві охорони здоров'я. В одному з вільнюських скверикрв було запалено «вогнище останньої цигарки», і кожен, хто бажав відмовитися від шкідливої звички, міг спалити у ньому свою останню сигарету. Доречно зазначити, що литовський уряд — єдиний у Європі, що не палить.

Она ВІЛЬЧУТЕ.

Вільнюс.

Процеси

СУД НАД МИНУЛИМ

Суд над колишнім керівником Албанії 68-річним Рамізом Алія розпочався в Тирані. Разом з ним на лаву підсудних сіли ще дев'ять вищих функціонерів колишньої компартії.

Р. Алія звинувачують у тому, що він підписав наказ стріляти в усіх, хто нелегально намагатиметься покинути країну. Тоді на кордоні загинули сотні албанців — втікачів від диктаторського режиму. Окрім того, екс-президент з компанією привласнив 300 тисяч доларів.

Преса звернула увагу на склад суду. Прокуророві, приміром, 28 років, а судді — 25. Це пояснили тим, що старші колеги могли працювати на колишню таємну поліцію — сігурімі.

За часів диктатора Енвера Ходжі Раміз Алія був головним ідеологом компартії. В 1985 році, після смерті Е. Ходжі, він прийшов до влади, започаткував політичні реформи, організував перші багатопартійні вибори. Від влади в 1992 році його усунув нинішній Президент Албанії Салі Бериша. Якщо суд визнає, що Алія винний, то йому загрожує 25 років тюремного ув'язнення.

Спартак ТОЛОКА.

Запитуйте — відповідаємо

Едісони, «Інженерний центр України» допоможе вам!

Кілька місяців тому у засобах масової інформації повідомлялося про створення Національної асоціації «Інженерний центр України». Ця інформація зацікавила наших читачів, тож, враховуючи їхні побажання, наш кореспондент Тетяна КВІТ зустрілася з заступником генерального директора асоціації Ігорем ГОРШКОВИМ і попросила розповісти про свою організацію та відповісти на деякі запитання читачів «Голосу України».

— Головна мета нашої асоціації — виявлення та всебічна підтримка науково-прикладних розробок. Інакше кажучи, ми хочемо стати на перешкоді такому негативному явищу, як перекачування умів з України. Наведу приклад. Групою українських учених винайдено накопичувач енергії, де використано принципово нові електроліти. Автори отримали патент, і його вже нині хочуть перекупити американці. Ми ж у свою чергу не хочемо віддавати цю ідею і докладаємо максимум зусиль для організації виробництва накопичувачів в Україні.

Наша асоціація — недержавна, її засновниками стали різні структури. Назву лише деякі з них: державна — Інститут математичних систем АН України, громадська — Українське фізичне товариство, комерційна — товариство з обмеженою відповідальністю «Інженерний центр». Ця різнохарактерність має чималі переваги. Бо залежно від інтересів замовника та організації виробництва асоціація може діяти за цими трьома напрямками. Приміром, Українське фізичне товариство володіє широкою інформацією про останні винаходи, що потребують впровадження у виробництво. А «Інженерний центр» в разі потреби може це профінансувати. Ми керуємося принципом взаємодопомоги.

— Леоніде Івановичу! Наш читач В.Краля, інженер-винахідник із Харкова, цікавиться: хто може стати членом вашої асоціації? За впровадження яких саме винаходів вона береться?

— Членом асоціації може стати кожний громадянин України, а також і іноземець. Дещо складніше відповісти на друге запитання. Бо оскільки ми працюємо на умовах госпрозрахунку, самоокупності та самофінансування, добір робіт дуже жорсткий. Звичайно, коли до нас звертається винахідник і просить допомогти втілити в життя щойно винайдений вічний двигун, ми відмовляємо. А коли ідея варта уваги, асоціація може посприяти в отриманні патенту, оплативши необхідні видатки, і навіть допомогти випустити малу серію. При цьому не порушуючи інтересів автора. Але повернімося до фінансування. Гроші ми заробляємо самостійно, тому й витрачаємо обдумано. Так, період між ідеєю і її впровадженням не повинен перевищувати року, максимум півтора. Бо інакше інфляція знецінить усі витрати. Що поробиш, життя диктує нам такі умови...

— А.Нечитайло із села Медвин Київської області, член Української академії оригінальних ідей, запитує, чи обов'язково подавати техніко-економічне обгрунтування винаходу.

— Звичайно, краще було б, якби винахідник, звертаючись до нас, мав таке обгрунтування. Бо, виходячи з нього, наші фахівці роблять незалежну експертну оцінку винаходу і вже потім подають на розгляд ученій раді. Але якщо винахідник з якихось причин не може його подати, а ідея справді унікальна й це очевидно, то наші спеціалісти зроблять його самостійно.

— О.Микитюк зі Львова, І.Швидкий з Кривого Рогу, В.Шкурат з Миколаєва та багато інших читачів хотіли б мати вашу адресу для налагодження ділових стосунків...

— Будь ласка! Ми будемо раді допомогти українським едісонам. Наша адреса: Київ-70, Контрактова площа, будинок 12. Телефони: (044) 416-12-93, 417-41-42, 417-15-09 (телефон-факс).

— Дякую вам за відповіді.

Допоможіть!

А грошей на ліки не маємо

У нашу сім'ю прийшло горе: на тяжку хворобу — лейкоз — захворіла єдина донечка Маринка, якій виповнилося лише два з половиною рочки. Є можливість лікуватися за кордоном, але за великі гроші, яких у нас немає. І ми вирішили звернутися до всіх добрих людей по допомогу. Може, завдяки їм вдасться врятувати життя дитини.

Просимо гроші надсилати на адресу: м. Ніжин, вул. Шевченка, буд. 97-А, кв. 66, Котюк Наталії Іванівні. Розрахунковий рахунок №1449 в ощадбанку № 204/064.

Може, хтось бачив...

Дорогі люди! Я, інвалід, і дружина моя, пенсіонерка, у 1993 році втратили єдиного сина. Їхав він з армії додому, у солдатській формі, поїздом Київ—Ужгород. Поїзд вирушив з Києва увечері 10 вересня, а 11 вересня о 4-й годині ранку був у Тернополі. Тут син мав зійти. Але додому він не повернувся. Його тіло знайшли біля залізничної колії за 10—20 кілометрів на захід від Тернополя, через кілька тижнів після смерті. Причина трагедії поки що невідома.

Якщо хто знає про останні хвилини життя нашого сина, благаємо: повідомте.

Наша адреса: 283287, с. Устечко Кременецького району Тернопільської області, Дмитру Олексійовичу Путицькому.

Ми в безнадійному становищі

Виховую сама сина, котрому незабаром виповниться три рочки. Ми в безнадійному становищі: грошей не вистачає навіть на харчі, про новий одяг годі й думати. Прошу всіх, хто може: допоможіть дитячими речами. Я вірю, що відгукнуться чуйні люди і допоможуть нам з сином пережити цей скрутний час.

Моя адреса: Харківська область, Красноградський район, село Піщанка, Валентині (паспорт XX1-HO № 536052).

Живу постійно в боргах

Живу матеріально дуже тяжко, постійно не вистачає грошей. Закінчилися продукти, нічим годувати дітей, а їх у мене троє: чотири роки синові, одній донечці — три, другій — півтора. Живу постійно в боргах, ніяк не виберуся з них. Вірю, що знайдуться люди, які зможуть мені допомогти. Я сирота, немає в мене нікого, на кого можна було б спертися у цю лиху годину. Не можу віддати дітей в садок — ні в чому їх туди вести. Хто може, допоможіть, бо пропадаю!

Моя адреса: Херсонська область, смт. Високопілля, вул. Червоноармійська, буд. 29, кв.1, Тетері Тетяні.

Він так надіється на людей!

Звертаємося до всіх людей з останньою надією. У нас було два синочки, менший помер від лейкозу, а старшому потрібна термінова пересадка серця. Такі операції роблять тільки за кордоном, а для цього необхідно 150 тисяч доларів. Своє серце ладна віддати дитині, а грошей таких не маємо. Куди не зверталися — ніхто нічого не обіцяє. Люди добрі! На вас остання наша надія. Допоможіть! За місцем нашого проживання і роботи відкрито розрахункові рахунки: 164001, АК АПБ України, м.Лубни, МФО 331230, ощадбанк 146, рахунок 32878, Лебединець М.Г. Врятуйте нашого хлопчика, він так надіється на вас, люди!

М.ЛЕБЕДИНЕЦЬ.

Засулля Лубенського району Полтавської області.

Спорт

За крок до «золота»

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. Пропущений матч 31-го туру.

Динамо (Київ) — «Металіст» (Харків). 2:0. 2000. Джишкаріані, 39 (1:0), Призетко, 59 (2:0).

	В	Н	П	М	О
Динамо	20	10	1	56—20	50
Шахтар	18	8	5	53—26	44
Чорноморець	17	8	6	43—22	42
Карпати	15	7	9	34—27	37
Дніпро	14	9	7	45—28	37
Нива Тр	11	10	10	39—25	32
Верес	10	11	10	31—32	31
Кривбас	11	8	12	23—26	30
Нива Вц	11	8	12	34—40	30
Таврія	10	10	11	37—32	30
Темп	10	8	12	31—31	28
Волинь	8	12	11	26—28	28
Торпедо	9	9	13	23—32	27
Зоря-МАЛС	10	6	15	23—39	26
Металург	8	6	17	21—43	22
Кремінь	7	8	16	22—36	22
Буковина	7	6	18	24—44	20
Металіст	6	8	17	20—54	20

Лише диво, погодьтеся, може стати на заваді киянам на шляху до здобуття вдруге поспіль золотих медалей. У трьох матчах, що залишилося зіграти динамівцям у турнірі, їм достатньо набрати лише очко. І справу зроблено.

У поєдинку з аутсайдером лідер на своєму полі почувався досить упевнено, володів ініціативою, переважав за всіма компонентами. Свій перший м'яч, виступаючи за київське «Динамо», нарешті забив грузинський форвард Михайло Джишкаріані. Зрозуміло, вітаємо його з почином. І сподіваємося, що Михайло й надалі радуватиме прихильників клубу результативною грою. Слід сказати, що допоміг йому відзначитися партнер по атаці Віктор Леоненко, який обіграв кількох опікунів і сильно пробив по воротах. Джишкаріані залишилося тільки підставити ногу.

А сенсаціями туру, звичайно ж, стали поразки переслідувачів лідера. Донецький «Шахтар» після важливих перемог над одеситами і киянами поступився у Кривому Розі. І його шанси наздогнати киян стали примарними. Тепер у ліпшому варіанті для нього — «срібло», а з ним і путівка на турнір Кубка УЕФА.

З невдачі донеччан мали скористатися футболісти «Чорноморця». У разі перемоги над «Торпедо» одесити наздогнали б «Шахтар». Але, як кажуть, не судилося. Поразка претендента на медалі з мінімальним рахунком — 0:1. Утім, нагадаю, що «Чорноморець» вже «прорубав вікно в Європу», виграввши Кубок України. А якщо покладе до нього й бронзові медалі, то заслужить тільки на похвалу.

А в стані аутсайдерів (на межі провалу — чотири клуби) все, мабуть, вирішиться лише в останньому турі.

Тепер про справи міжнародні. Весь світ сьогодні, зрозуміло, живе наступним чемпіонатом світу, який стартуватиме 17 червня в США. Учасники ведуть останню підготовку, грають контрольні матчі. Ми вже повідомляли про нічию — 1:1 у Софії в матчі збірних Болгарії та України. Грали в ці дні й суперники нашої команди по відбірковій групі чемпіонату Європи-96. У майже найсильнішому складі хорвати вдома зіграли внічию — 0:0 зі збірною Аргентини. Дієго Марадона провів у складі гостей весь ігровий час. Дещо здивував звіт про цей матч у російській газеті «Спорт экспресс». Особливо ось цей уривок: «З 1991 року, коли в колишній югославській республіці почалися військові дії і УЕФА заборонила проводити міжнародні матчі на хорватській території, у Загребі не побувало жодної національної збірної»...

Повірив би в це, якби не був присутній торік на стадіоні «Максимір», на якому збірна Хорватії приймала збірну України. Можливо, російський часопис не вважає її за національну команду суверенної держави. То справа його працівників. Але найдивніше те, що той же «Спорт экспресс» опублікував повний звіт про товариську зустріч хорватів з українцями. Якась «дівоча пам'ять» у колег...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Злочинність. Як із нею боротися

Думки та пропозиції наших читачів, у тому числі й спірні

Замість оборони — штурм

На жаль, ми готуємося до тривалої та не завжди ефективної боротьби зі злочинністю. І для цього зодягаємо вікна у грати, врізаємо додаткові замки у двері, проводимо сигналізацію... Але ще ніколи оборона не приводила до перемоги. На злочинність потрібно рішуче наступати. Самим правоохоронним органам буде важко вести цей двобій. Тому потрібно, щоб у кожному місті, селі, мікрорайоні були створені громадські комітети помічників правоохоронних органів: їм на місцях видніше, хто й чим займається.

Н. НЕГОДА.

Черкаси.

Щоб десятому заказували

Звичайно, якщо не змінити ставлення до злочинців та злочинних угруповань, яке існує, то справді — міліції буде замало. Де ж це видано, щоб скоївши побутові злочини, винуватці відбувалися легким переляком або невеличким штрафом? А яка кара загрожує так званим «малолітнім» порушникам? «Дитина» двометрового зросту поб'є, пограбує старого чи стареньку на вулиці — а завтра її покартають і відпустять. Наші закони, бач, дуже гуманні! Пора законотворцям виробити такі закони, щоб затриманий злодюга десятому заказував їх порушувати.

Андрій БАГІНСЬКИЙ.

Житомир.

Якщо по-доброму не розуміють

З кожним днем стає зрозуміліше, що ніякими законами не побороти злочинності. Тому я й вирішив запропонувати дещо по-іншому спробувати розв'язати цю проблему. А саме: за допомогою шибениць. Поставити їх кілька в найбільш небезпечних містах України. Напевне поменшає претендентів на «столипінські галстуки». Мабуть, така пропозиція викличе обурення й осуд. Але коли люди не розуміють по-доброму, доводиться шукати інші варіанти.

О. ЛИТВИНЕНКО.

Луганськ.

Треба всім знати: як покарані

У боротьбі зі злочинністю неабияку допомогу можуть надати засоби масової інформації. А для цього вони повинні повідомляти кого, за що й на скільки засуджено. Щоб кожний потенційний злочинець знав: жодний злочин в Україні не залишається непокараним.

І. СЄРОВ.

Каховка Херсонської області.

До західної демократії ще рости й рости

Здається, що жодної влади в нас узагалі немає, а якщо і є, то вона сама обкрадає державу. Хіба така влада буде сама проти себе виробляти і застосовувати жорсткі закони? Скільки в газетах, по радіо, телебаченню повідомляють про обкрадання країни, а чи чув хтось, щоб сповістили, кого й за що посадили або розстріляли? Так, наші закони гуманні, але ... до злочинців. Що ж до простих людей — навпаки. І нічого кивати нашим «гуманістам» на західні країни. Ми ще не доросли до західної демократії. Тому нам потрібні закони жорсткіші.

К. АНДРІЄВСЬКИЙ.

Луцьк.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 325245.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311107.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».